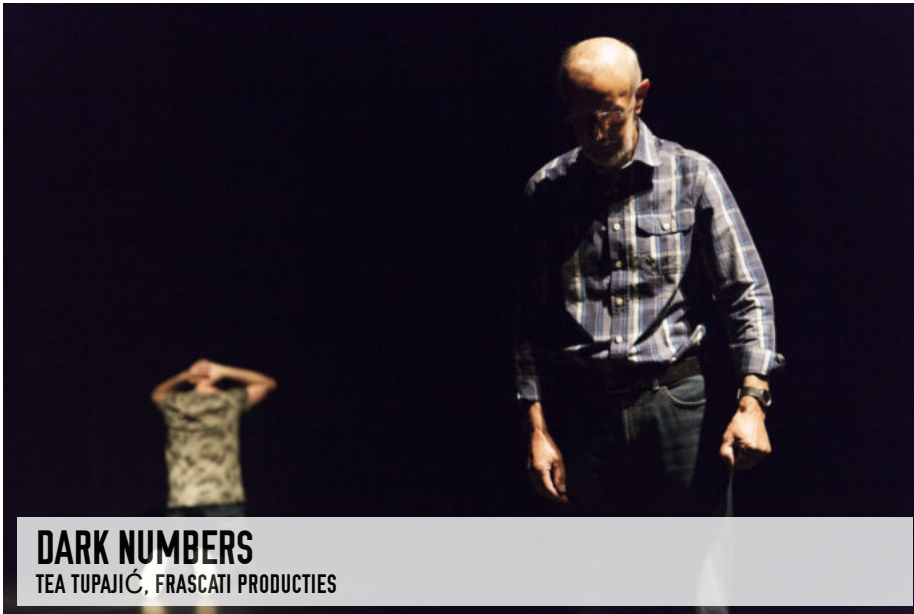

THEATERKRANT

RECENSIE

DARK NUMBERS

TEA TUPAJIĆ, FRASCATI PRODUCTIES

★★★★★ TONEEL

19 SEPTEMBER 2018 - THEATER FRASCATI, AMSTERDAM - SPEELLIJST

AANGRIJPENDE GETUIGENIS VAN OUD DUTCHBATTERS

Door **Moos van den Broek** gepubliceerd 20 september 2018

De Bosnische theatermaakster Tea Tupajić creëert een voorstelling met veteranen van het Nederlandse bataljon Dutchbat III. Ze kregen destijds de opdracht om de moslimenclave Srebrenica te beschermen. *Dark numbers* is een sobere en zintuiglijke getuigenis, waarin Tupajić aantoont hoe een oorlog alleen maar slachtoffers voortbrengt.

Ze hadden een opdracht, het bleek een *mission impossible*. *Dark numbers* vertrekt vanuit de persoonlijke verhalen van oud Dutchbatters. Vier van hen zien we op het toneel. Een voor een komen ze op met een kort verhaal over zichzelf. Soms komt dat verhaal uit een ver verleden en legt het een relatie met een andere oorlog, soms komt het uit de dagelijkse realiteit. Elk verhaal schetst in al zijn details het beeld van een leven en een persoonlijkheid.

In de vorm van een tableau vivant blikken de vier, drie mannen en een vrouw, terug op de hete zomer van 1995, een zomer die hun leven volledig op zijn kop zette. Verhaal op verhaal volgt en aan de hand van getuigenissen krijgt het publiek een goed en gedetailleerd beeld van de gebeurtenissen van destijds. Inclusief alle in en outs; hun onderlinge gevoelens, details over bijzondere relaties met de moslimbevolking en grappen die ze opvingen van Serviërs over Moslims.

Tupajić weet hoe theater werkt en zet de zintuiglijke beleving kracht bij door soms teksten te herhalen – het was heet, het was heel heet, het was bloedheet – en op sommige momenten een soundscape toe te voegen waarin dagelijkse geluiden van vogels en vliegen worden versterkt.

De details in de verhalen zijn schrijnend en geven me ook nieuwe informatie. Maar in de tekst verwerkt ze ook een vleugje humor, zo komen onze onbenullige alledaagse afwegingen – zal ik mijn haar los doen of in een staart – dwars te staan op de ingewikkelde dilemma's van de Dutchbatters, die niet mochten ingrijpen.

Een van de drie mannen heeft een goede stem en zingt meerdere passende nummers, zichzelf begeleidend op de gitaar. Zo geeft muziek een emotionele lading aan de voorstelling. Een andere man spreekt nauwelijks en zit op zijn knieën bijna de gehele voorstelling lang met zijn rug naar het publiek, de handen in de nek alsof hij gefusilleerd gaat worden. Uiteindelijk is hij, een man uit een familie van oorlogshelden, degene die ons het beeld schetst van de vreselijke massaslachting.

Tijdens de première-avond voel je de emoties door het publiek gaan. Ik realiseer mij dat *Dark numbers* een voorstelling is met een sterk therapeutisch karakter, niet alleen voor de dappere spelers die nog altijd lijden aan PTSS, maar ook voor hun betrokken achterban. Niet helemaal passend leek mij de finale aanklacht tegen de regering, waarin de Dutchbatters hun gram halen. Zo ook de vette muzikale ingreep, waarmee we naar huis werden gestuurd (Zombie van de Cranberries). Die paste niet

ELDERS

Nog geen andere recensies

SPEELLIJST

De eerstvolgende drie speelbeurten van deze voorstelling:

25-10-2018 20:30
LUX Mariënborg
Nijmegen

[Volledige speellijst](#)

VERWANTE ARTIKELLEN

Geen verwante artikelen

TAGS

[Dutchbat](#), [Srebrenica](#), [Tea Tupajić](#)

EAS
Euro
Audience
Show

STILL
REC

Co
23
Tra
25
RAI
Amsterd

EXI
NE
BI
KNO

in de gekozen stijl en maakte van de Dutchbatters toch nog helden, terwijl dit begrip in de voorstelling juist zo knap onderuit werd gehaald.

Foto: Casper Koster

Plaats een reactie

Uw e-mailadres zal *nooit* gepubliceerd of gedeeld worden. Verplichte velden zijn gemarkeerd met *

Reactie

Naam *

E-mail *

Website

Plaats Reactie

@Theaterkrant 2018

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.